

Η Εθνική Αρχή Διαφάνειας (ΕΑΔ), ο ρόλος και το έργο της

Δρ. Αναστάσιος Δ. Αναστασίου,

Επιθεωρητής-Ελεγκτής Δημόσιας Διοίκησης στην ΕΑΔ, Μέλος του ΔΣ της ΕΕΔ

1. Ίδρυση και ρόλος της ΕΑΔ

Η ΕΑΔ ιδρύθηκε το 2019 με τον Νόμο 4622/2019¹ και είναι ευθυγραμμισμένη με τις διεθνείς πρακτικές² και ειδικότερα με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση της διαφθοράς³. Πρόκειται για μια ανεξάρτητη αρχή, η οποία συνένωσε πέντε (5) ελεγκτικά σώματα και τη Γενική Γραμματεία Καταπολέμησης Διαφθοράς, του πρώην Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Η ΕΑΔ έχει διευρυμένη ελεγκτική αρμοδιότητα σε όλον τον δημόσιο τομέα αλλά και τον ιδιωτικό, εφόσον υπάρχει συμβατική σχέση με το Δημόσιο.

Η νέα αρχή απολαμβάνει λειτουργικής ανεξαρτησίας, διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας και δεν υπόκειται σε έλεγχο από κυβερνητικά όργανα, κρατικούς φορείς ή άλλες διοικητικές αρχές, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ανεξαρτησία της. Η Αρχή υπόκειται σε κοινοβουλευτικό έλεγχο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής και τη διαδικασία του άρθρου 85, του ν.4622/2019. Οι πιστώσεις για τη λειτουργία της Αρχής εγγράφονται υπό ίδιο φορέα στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών (ΥΠΕΣ) που είναι αρμόδιο για θέματα ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης.

Η νέα λειτουργία της ΕΑΔ αφορά στα άρθρα 82-103 και 118-119 του νέου νόμου, περικλείει τα ελεγκτικά σώματα που ήδη προϋπήρχαν και παρουσιάζονται κατωτέρω,

¹ (Τεύχος Α΄ 133/07.08.2029), Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης.

² Βλ. ΕΑΔ: «Καλές Πρακτικές για την Ενίσχυση της Ακεραιότητας και την Καταπολέμηση της Διαφθοράς Μέσω της Εκπαίδευσης», Απρίλιος, 2024. Το Παγκόσμιο Κέντρο Καταπολέμησης της Διαφθοράς στις Υποδομές (Global Infrastructure Anti-Corruption Centre-GIACC), το οποίο εδρεύει στο Ηνωμένο Βασίλειο, είναι ένα διεθνές δίκτυο ανεξάρτητων, μη κερδοσκοπικών οργανισμών που αναπτύσσει και προωθεί μέτρα κατά της διαφθοράς για τον τομέα των υποδομών. (Δεκέμβριος, 2025). Επίσης, βλ. σε συλλογικό έργο με τίτλο: «Αντιμετώπιση της Διαφθοράς σε Διεθνές, Ευρωπαϊκό και Εθνικό Πλαίσιο-Σύγχρονες Προκλήσεις για το Κράτος Δικαίου», Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, 2026.

³ Η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά της Διαφθοράς (UNCAC), τέθηκε σε ισχύ τον Δεκέμβριο του 2005. Είναι το μοναδικό παγκόσμιο, νομικά δεσμευτικό μέσο, κατά της διαφθοράς, με 190 μέρη. Καλύπτει την πρόληψη, την ποινικοποίηση, τη διεθνή συνεργασία και την ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων, προωθώντας τη διαφάνεια, τη χρηστή διακυβέρνηση και τον ιδιωτικό τομέα.

ενώ παράλληλα αναλαμβάνει και νέα καθήκοντα, εκτός από το σύνολο των καθηκόντων που αφορούσαν στους προϋπάρχοντες ελεγκτικούς θεσμούς. Η ΕΑΔ πλέον αναλαμβάνει τις αρμοδιότητες που πριν ασκούσαν:

- Ο τ. Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης.
- Το τ. Σώμα Επιθεωρητών Δημοσίων Έργων.
- Το τ. Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Μεταφορών.
- Η τ. Γενική Γραμματεία Καταπολέμησης της Διαφθοράς.
- Το τ. Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης.
- Το τ. Σώμα Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας.

Η αιτιολογική έκθεση αναφέρει ότι, με τις παραγράφους 1 και 2, του άρθρου 83, του ν.4622/2019, καταργούνται οι προαναφερθέντες θεσμοί και οι αρμοδιότητές τους μεταφέρονται στην ΕΑΔ, ενώ παράλληλα προστίθενται και νέες αρμοδιότητες. Αρκεί η ανάγνωση της παραγράφου 2, για να γίνει αυτό εμφανές. Η ΕΑΔ διατηρεί τις αρμοδιότητες των προκατόχων της, ενώ παράλληλα μπορεί να ασκεί συντονιστικό ρόλο και να ελέγχει σημαντικά περισσότερους φορείς της δημόσιας διοίκησης. Υπάρχει έντονη η διάθεση για τη βελτιστοποίηση και υποστήριξη της ψηφιακής παρουσίας των υπηρεσιών του κράτους, καθώς σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση η ΕΑΔ καλείται να *«αξιοποιεί τις συνέργειες με δράσεις και προγράμματα για την αναδιοργάνωση και τον ψηφιακό μετασχηματισμό της δημόσιας διοίκησης»*. Δεδομένων των συνθηκών που βίωσε η ελληνική κοινωνία, από τις αρχές του 2020, αλλά και η παγκόσμια κοινότητα, στο μεγαλύτερο μέρος της, λόγω της επιβεβλημένης καραντίνας για την ανακοπή της μετάδοσης του κορωνοϊού, αναδείχθηκε ο κομβικός ρόλος της ψηφιακής διακυβέρνησης, και των πολιτικών που θεσπίστηκαν για την υποστήριξη βασικών λειτουργιών του κράτους.

Η ΕΑΔ έχει ένα ευρύτατο φάσμα αρμοδιοτήτων και συνεργασιών με θεσμούς που προβλέπεται στο άρθρο 85. Ενδεικτικά, αναφέρουμε ότι μπορεί να εμφανίζεται και να καταθέτει ενώπιον της *«Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης, του Προέδρου και του Διοικητή της Αρχής, σχετικά με θέματα που αφορούν στις αρμοδιότητες της Αρχής»*, ενώ έχει δυνατότητες συνεργασίας με πάμπολλους φορείς. Στην αιτιολογική έκθεση του εν λόγω νόμου δίνονται συγκεκριμένα παραδείγματα φορέων, όπως η Ελληνική Αστυνομία (ΕΛΑΣ), το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ), η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) για ζητήματα φορολογίας και άλλα.

Κεντρικός άξονας της λειτουργίας της ΕΑΔ, είναι η αξιολόγηση και διερεύνηση καταγγελιών πολιτών, φορέων, ΝΠΔΔ, συλλόγων, ομοσπονδιών και επιχειρήσεων για φαινόμενα κακοδιοίκησης, οικονομικής διαχείρισης, απάτης και διαφθοράς. Η αξιολόγηση γίνεται με βάση μεθοδολογία, η οποία εξασφαλίζει ότι:

- όλες οι καταγγελίες εξετάζονται με ενιαία και αντικειμενικά κριτήρια,
- οι υποθέσεις λαμβάνουν συγκεκριμένο σκορ βάσει σταθμισμένων παραμέτρων,

- τα προσωπικά δεδομένα προστατεύονται πλήρως.

Η Αρχή δεν εξετάζει ζητήματα που αφορούν σώματα ασφαλείας, δικαστικές αρχές, άλλες ανεξάρτητες αρχές ή το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (ΝΣΚ).

Ειδικότερα, εντός του 2024, η ΕΑΔ, σύμφωνα με τον απολογισμό του έτους 2025⁴, πραγματοποίησε δράσεις και έργα στους τρεις (3) βασικούς επιχειρησιακούς πυλώνες λειτουργίας της (Έλεγχος – Πρόληψη – Ευαισθητοποίηση), με στόχο την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του ελεγκτικού της έργου, την ενδυνάμωση των δικλίδων ακεραιότητας και λογοδοσίας στη δράση της δημόσιας διοίκησης και την ευαισθητοποίηση πολιτών, επιχειρήσεων, κ.ά., απέναντι σε φαινόμενα κακοδιοίκησης και διαφθοράς. Παράλληλα, συντόνισε την εφαρμογή του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (ΕΣΣΚΔ) και αξιοποίησε πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ) για τον εκσυγχρονισμό της λειτουργίας της, τη βελτίωση των υφιστάμενων πόρων και την ανάπτυξη νέων ψηφιακών υπηρεσιών.

Η ΕΑΔ συμμετείχε σε Πολυμερή Δίκτυα, Επιτροπές, Προγράμματα και Ομάδες Εργασίας διεθνών οργανισμών. Συμμετείχε στο 8ο Διεθνές Συμπόσιο ICAC για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς – Χονγκ Κονγκ, στο Παγκόσμιο Φόρουμ Ακεραιότητας και Καταπολέμησης Διαφθοράς του ΟΟΣΑ, στο Παγκόσμιο Δίκτυο Διοικητικών Αρχών κατά της Διαφθοράς (GlobE Network), στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Μητρώων Διαφάνειας (ELRN), στο Δίκτυο Αρχών Πρόληψης της Διαφθοράς του Συμβουλίου της Ευρώπης (NCPA), στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο κατά της Διαφθοράς (EU Network Against Corruption) και στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Δημόσιας Ακεραιότητας (ENPE). Η Ελλάδα συγκαταλέγεται στο 33% των χωρών με τα καλύτερα αποτελέσματα παγκοσμίως σύμφωνα με τον Δείκτη Αντίληψης της Διαφθοράς (CPI) ⁵της Διεθνούς Διαφάνειας. Υπήρξε μικρή βελτίωση, για το έτος 2025, σε σχέση με τις προηγούμενες δύο χρονιές είναι η βαθμολογία της Ελλάδας στον Δείκτη Αντίληψης Διαφθοράς που δημοσιεύει κάθε χρόνο η Διεθνής Διαφάνεια. «Σε μια περίοδο παγκόσμιας στασιμότητας, αποτελεί σίγουρα θετικό γεγονός πως η Ελλάδα ανήκει στην περιορισμένη ομάδα περίπου 30 χωρών που βελτίωσαν τη βαθμολογία ανάμεσα στις 180», δήλωσε στην «Καθημερινή»⁶ ο κος. Γιώργος Χατζηγιαννάκης, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Διεθνούς Διαφάνειας Ελλάδος, σημειώνοντας πως οι μεταρρυθμίσεις που προωθήθηκαν, οι δράσεις και οι νομοθετικές πρωτοβουλίες, όπως ενδεικτικά αυτές που έγιναν στον χώρο της Δικαιοσύνης⁷, κρίθηκαν ότι είναι προς την ορθή κατεύθυνση. Συγκεκριμένα, η

⁴ Βλ. στη διαδικτυακή ιστοσελίδα της ΕΑΔ: www.aead.gr

⁵ Ο Δείκτης Αντίληψης για τη Διαφθορά (Corruption Perceptions Index, CPI) εκδίδεται κάθε χρόνο από το 1995 από την οργάνωση Διεθνής Διαφάνεια (Transparency International). Ο εν λόγω δείκτης κατατάσσει τα κράτη του κόσμου σύμφωνα «με τον βαθμό στον οποίο θεωρείται ότι υπάρχει διαφθορά μεταξύ των κρατικών αξιωματούχων και των πολιτικών». (Πηγή: <https://el.wikipedia.org/wiki/>).

⁶ Εφημερίδα: «Η Καθημερινή», 10.02.2026.

⁷ Οι νομοθετικές πρωτοβουλίες στο χώρο της Δικαιοσύνης στην Ελλάδα για την περίοδο 2024-2026 επικεντρώνονται στην επιτάχυνση της απονομής της, τον ψηφιακό μετασχηματισμό, την αναδιάρθρωση

χώρα μας συγκέντρωσε 50 στους 100 βαθμούς, σε μια κλίμακα όπου το 0 υποδεικνύει την ύψιστη διαφθορά, καταλαμβάνοντας την 56η θέση ανάμεσα σε 182 χώρες. Τα έτη 2023 και 2024 η Ελλάδα είχε συγκεντρώσει 49 βαθμούς, ενώ μάλιστα το 2023 ήταν χώρα υπό παρακολούθηση από τη Διεθνή Διαφάνεια.

Επιπλέον, η ΕΑΔ συμμετέχει σε διμερείς συνεργασίες με ομόλογους φορείς άλλων χωρών, την Ανεξάρτητη Επιτροπή Καταπολέμησης της Διαφθοράς (ICAC), τη Διεθνή Ακαδημία κατά της Διαφθοράς του Χονγκ Κονγκ (HKIAAC), την Εθνική Αρχή Καταπολέμησης της Διαφθοράς του Νεπάλ, τη Γαλλική Αρχή Καταπολέμησης της Διαφθοράς (AFA), την Αρχή Λογοδοσίας των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων (HAE).

2. Θεσμικό πλαίσιο – Ενισχυμένες αρμοδιότητες

Σημαντικές τομές στο νομοθετικό πλαίσιο ενισχύουν ουσιαστικά την αποτελεσματικότητα του ελεγκτικού έργου της ΕΑΔ. Μεταξύ αυτών είναι:

- Κυρώσεις σε ελεγχόμενους που δεν παρέχουν στοιχεία.
- Αυξημένη πρόσβαση σε δημόσιες βάσεις δεδομένων, απαραίτητη στη σύγχρονη ψηφιακή εποχή.
- Υποχρεωτικό follow-up εφαρμογής και παρακολούθησης των συστάσεων, ώστε οι ελεγκτικές εκθέσεις-πορίσματα, να οδηγούν σε πραγματικές αλλαγές.
- Αξιοποίηση εμπειρογνομόνων από τον ιδιωτικό τομέα σε πολύπλοκες υποθέσεις.

3. Διοίκηση και οργανωτική δομή

Η ΕΑΔ λειτουργεί με ένα μοντέλο τριών βασικών πυλώνων:

1. Συμβούλιο Διοίκησης, που εγκρίνει την στρατηγική και τον προϋπολογισμό.
2. Διοικήτρια, που χαράσσει τις προτεραιότητες και εκπροσωπεί την Αρχή.
3. Επιτροπή Ελέγχου, που εξασφαλίζει την ορθή λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου.

Στη δομή της Αρχής περιλαμβάνονται τέσσερις Γενικές Διευθύνσεις, μεταξύ των οποίων οι Επιθεωρήσεις και Έλεγχοι, η Ακεραιότητα και Λογοδοσία, η Ευαισθητοποίηση, καθώς και η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

4. Ελεγκτικά εργαλεία και πλατφόρμες

Η ΕΑΔ αναπτύσσει σύγχρονα εργαλεία και διαδικασίες:

των δικαστικών δομών και την αυστηροποίηση των ποινών. (Βλ. στον ν.5108/2024 για τον Νέο Δικαστικό Χάρτη).

- A. Πρότυπη αξιολόγηση καταγγελιών (scoring system)⁸.
- B. Με on/off κριτήρια και σταθμίσεις που εγγυώνται την αντικειμενικότητα.
- Γ. Κανονισμός εσωτερικής ελεγκτικής λειτουργίας
- Δ. Θέτει συγκεκριμένα στάδια και κανόνες για κάθε ελεγκτική διαδικασία.
- Ε. Κώδικας ηθικής, δεοντολογίας και επαγγελματικής συμπεριφοράς των ελεγκτών-επιθεωρητών.
- ΣΤ. Εξασφαλίζει ακεραιότητα και επαγγελματισμό.
- Ζ. Πλατφόρμα για τους/τις Whistleblowers. (ν.4990/2022).
- Η. Πλατφόρμα για το lobbying. (ν.4829/2021).
- Θ. Πλατφόρμα για το mobbing. (ν.4808/2021).
- Ι. Επιτρέπει ακόμη, και σε ανώνυμους καταγγέλλοντες να διατηρούν επικοινωνία με την Αρχή, με πλήρη προστασία της ανωνυμίας.
- Κ. Πλατφόρμα: «e-Πειθαρχικά».
- Λ. Παρακολούθηση όλων των πειθαρχικών υποθέσεων σε πραγματικό χρόνο, για πρώτη φορά στο Δημόσιο.
- Μ. Πλατφόρμα για το Πόθεν Έσχες. Περισσότερες από 13.000 δηλώσεις ελέγχονται ετησίως.

5. Μετρήσιμα αποτελέσματα

- Ο μέσος χρόνος ολοκλήρωσης ελέγχων μειώθηκε από 1.450 ημέρες σε μόλις τρεις (3) μήνες.
- Έχουν αξιολογηθεί δεκάδες χιλιάδες καταγγελίες πολιτών και επιχειρήσεων.
- Έχουν ολοκληρωθεί, μέχρι σήμερα, περίπου 8.000 συστημικοί και έκτακτοι έλεγχοι.

6. Ευαισθητοποίηση και αλλαγή κουλτούρας

⁸ Η ΕΑΔ χρησιμοποιεί ένα πρότυπο σύστημα αξιολόγησης καταγγελιών (Scoring System) για τη διαχείριση των αναφορών που λαμβάνει. Βασίζεται σε on/off κριτήρια και σταθμίσεις για να καθορίσει την προτεραιότητα και την αναγκαιότητα διερεύνησης μιας καταγγελίας.

Η ΕΑΔ δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στην ενημέρωση των πολιτών και του ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης αναφορικά με:

- τις μεταρρυθμίσεις να γίνονται κατανοητές και αποδεκτές,
- τη μακροπρόθεσμη αλλαγή συμπεριφορών,
- τη διαμόρφωση κουλτούρας μηδενικής ανοχής στη διαφθορά.

Με την ίδρυση, και την έως τις ημέρες μας λειτουργία της ΕΑΔ, θα μπορούσαμε να ισχυρισθούμε ότι, επιχειρείται μια προσπάθεια βελτίωσης της αντιμετώπισης στη διαχρονική πολυνομία και την πληθώρα οργανισμών και φορέων που υπήρχαν στο προϊσχύον δίκαιο και που τώρα βρίσκονται κάτω από την ομπρέλα μιας ενιαίας αρχής. Αυτή η ενέργεια δείχνει να έχει τόσο με μία τάση προς τη μέγιστη αποτελεσματικότητα, που αποτελεί πάγιο αίτημα της δημόσιας διοίκησης, όσο και με μία τάση εκσυγχρονισμού και πραγματικού στρατηγικού σχεδίου θεσμικών αλλαγών, το οποίο να συνάδει με τον κεντρικό σχεδιασμό της δημόσιας διοίκησης.

Επιπρόσθετα, η διαδικασία Διαχείρισης-Αξιολόγησης Καταγγελιών αποτέλεσε άμεση προτεραιότητα με την ίδρυση της ΕΑΔ, προκειμένου να εξασφαλισθεί η αντικειμενική κρίση για τη διαχείριση των καταγγελιών, αλλά και να τυποποιηθούν και επιταχυνθούν οι σχετικές ενέργειες. Η συνεχής μέριμνα για ανατροφοδότηση και εξέλιξη της σχετικής διαδικασίας, με την υποστήριξη της ψηφιακής διακυβέρνησης και ενόψει (τον ερχόμενο Ιούνιο του 2026), της εφαρμογής Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ) θα θωρακίσει περαιτέρω τη διαδικασία ενός αντικειμενικού και αμερόληπτου πλαισίου αξιολόγησης των καταγγελιών που υποβάλλονται στην ΕΑΔ και οι οποίες αφορούν σε πράξεις ή παραλείψεις της Διοίκησης που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της οικείας Αρχής.

Εντός του 2024, η Αρχή ανέλαβε τις ακόλουθες αρμοδιότητες: Με το άρθρο 20, του ν.5095/2024 (Α΄/40) διευρύνθηκε το πεδίο εφαρμογής του ν.4990/2022. Η αρμοδιότητα της ΕΑΔ ως εξωτερικού διαύλου παραλαβής, διαχείρισης και παρακολούθησης αναφορών από whistleblowers εκτείνεται πλέον και σε παραβιάσεις εσωτερικού δικαίου σχετικά με αδικήματα δωροδοκίας και εμπορίας επιρροής, όπως τυποποιούνται στα άρθρα 159, 159Α, 235, 236, 237, 237Α και 396 του Ποινικού Κώδικα (ν.4619/2019, Α΄/95) και στο άρθρο 134, του ν.5090/2024 (Α΄/30). Με το π.δ. 29/2024 (Α΄/14), θεσμοθετήθηκε η συνεργασία της ΕΑΔ με τη Διεύθυνση Αντιμετώπισης Οργανωμένου Εγκλήματος (ΔΑΟΕ) της ΕΛΑΣ.

Κατά το ελεγκτικό έργο της ΕΑΔ, το έτος 2024, δόθηκαν 1.160 εντολές διερευνήσεων, 763 εντολές επιθεώρησης-ελέγχου, 309 εντολές ελέγχου Πόθεν Έσχες, 447 εντολές ελέγχου τήρησης της αντικαπιτιστικής νομοθεσίας, 117 εντολές συστημικών ελέγχων σε δομές υγείας και δημόσιες υπηρεσίες, 927 ολοκληρωμένες διερευνήσεις, 727 εκθέσεις ελέγχου και 119 εκθέσεις ελέγχου με ενδείξεις για πειθαρχικές ή/και ποινικές ευθύνες.

7. Πραγματοποίηση προτάσεων – συστάσεων:

Το 74,9% των προτάσεων – συστάσεων των εκθέσεων ελέγχου υλοποιήθηκαν από τους ελεγχόμενους φορείς-υπηρεσίες.

8. Έλεγχοι περιουσιακής κατάστασης:

Σε 13.820 φυσικά πρόσωπα φορέων αρμοδιότητας ΕΑΔ ελέγχθηκαν ως προς τη συμμόρφωσή τους με την υποχρέωση υποβολής ΔΠΚ και ΔΟΣ⁹.

Σε επτά (7) περιπτώσεις με αδικαιολόγητες προσανξήσεις περιουσιακών στοιχείων.

9. Στρατηγικοί Στόχοι 2025-2027:

1. Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του ελεγκτικού έργου. Για την παρακολούθηση της επίτευξης του πρώτου στρατηγικού στόχου υιοθετούνται οι ακόλουθοι δείκτες αποτελεσμάτων: α) Μείωση του μέσου χρόνου διενέργειας ελέγχων. β) Αύξηση των συστημικών ελέγχων που προγραμματίστηκαν βάσει αξιοποίησης εργαλείου ανάλυσης κινδύνων. γ) Αύξηση του ποσοστού συμμόρφωσης των ελεγχόμενων φορέων στις προτάσεις της Αρχής. δ) Αύξηση του πλήθους Επιθεωρητών, με πιστοποιημένη πρόσβαση σε μητρώα/βάσεις δεδομένων. ε) Αύξηση του πλήθους αυτών (με ενίσχυση της επιχειρησιακής τους ικανότητας) που επιμορφώθηκαν σε εξειδικευμένα θέματα ελεγκτικού περιεχομένου.

2. Ενίσχυση της ακεραιότητας και της λογοδοσίας για την πρόληψη και την αποτροπή πράξεων διαφθοράς. Βελτίωση της ικανότητας των φορέων και των στελεχών τους στην πρόληψη, την αποτροπή και τον εντοπισμό, καθώς και τη διερεύνηση φαινομένων απάτης και διαφθοράς. Αυτό, επικουρείται μέσω του σχεδιασμού και της ανάπτυξης πολιτικών, μεθοδολογιών, προτύπων και εργαλείων που ενσωματώνουν διεθνείς βέλτιστες πρακτικές. Επιπλέον, παρέχεται εκπαιδευτικό υλικό και επιμόρφωση σε εξειδικευμένα θέματα ακεραιότητας και λογοδοσίας στους φορείς του δημοσίου τομέα.

3. Ευαισθητοποίηση της κοινωνίας στην προσπάθεια καταπολέμησης της διαφθοράς. Ο σχεδιασμός και η πραγματοποίηση δράσεων Επικοινωνίας, Δημοσιότητας και Ευαισθητοποίησης της κοινωνίας για το έργο και τη δράση της ΕΑΔ. Η τακτική έκδοση εσωτερικής ενημέρωσης των στελεχών της ΕΑΔ, μέσω ενημερωτικών δελτίων (newsletters) και διεξαγωγής εταιρικών εκδηλώσεων, συμβάλλει στην καλλιέργεια και την ενίσχυση του ομαδικού και συνεργατικού κλίματος εργασίας.

4. Σχεδιασμός, παρακολούθηση, αξιολόγηση και αναθεώρηση του ΕΣΣΚΔ. Στο πλαίσιο αυτό, συντονίζεται η συνεργασία με αρμόδιους δημόσιους και ιδιωτικούς

⁹ Η υποχρέωση υποβολής Δήλωσης Περιουσιακής Κατάστασης (ΔΠΚ) και Δήλωσης Οικονομικών Συμφερόντων (ΔΟΣ – «πόθεν έσχες») αφορά σε συγκεκριμένα φυσικά πρόσωπα βάσει του ν.5026/2023, συμπεριλαμβανομένων συζύγων/μέρη συμφώνου συμβίωσης και ανηλίκων τέκνων.

φορείς της αγοράς, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική εφαρμογή των δράσεων και η επίτευξη των στόχων, καθώς και η ενεργός συμμετοχή τους στον σχεδιασμό του ΕΣΣΚΔ κάθε έτους.

5. Αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία της Αρχής. Η συστηματική παρακολούθηση, ο απολογισμός και η δημοσιοποίηση του έργου της ΕΑΔ αποτελεί βασική προτεραιότητα. Με τον τρόπον αυτό, γίνεται πράξη η δέσμευση για διαφάνεια, για λογοδοσία και για ενίσχυση της αναγνωρισιμότητας της Αρχής.

10. Εν κατακλείδι η ΕΑΔ:

Με γνώμονα την αποδοτικότερη λειτουργία του οικείου ελεγκτικού φορέα και τη βέλτιστη επίτευξη των στόχων του, υιοθετείται μια αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων, κατά το πρότυπο ISO 31000:2018¹⁰. Το αναθεωρημένο πρότυπο ISO 31000:2018 περιέχει μεγαλύτερη και επαρκέστερη στρατηγική καθοδήγηση και επιθεώρηση, σε σχέση με το προηγούμενο πρότυπο ISO 31000:2009. Δίδει έμφαση τόσο στην εμπλοκή της Αρχής, όσο και στην συμπερίληψη της διαχείρισης κινδύνων σε όλο τον οργανισμό της. Περιλαμβάνεται δημιουργία πολιτικής δέσμευσης για τη διαχείριση επικινδυνότητας, θέτοντας αρμόδιους λειτουργούς, ευθύνες και ροή λογοδοσίας σε όλα τα επίπεδα της Αρχής και εξασφαλίζει πόρους για τη διαχείριση κινδύνων.

Με το προτεινόμενο σύστημα αντιμετωπίζονται:

- Η ευαισθητοποίηση του προσωπικού με την επαρκέστερη και σύγχρονη ενημέρωση.
- Η έγκαιρη αναγνώριση κινδύνων από το προσωπικό.
- Η διαρκής επικοινωνία με τις νέες ανάγκες του οργανογράμματος.

Πρόκειται για ένα σύστημα υποστήριξης της ολιστικής προσέγγισης (λαμβάνοντας υπόψιν πολιτιστικούς, κοινωνικούς, οικονομικούς παραγόντων και εξελίξεις της σύγχρονης εποχής), μέσω της καλλιέργειας ευαισθητοποίησης, σχετικά με τη διαχείριση του κινδύνων με όλους/ες τους/τις εμπλεκόμενους/ες της Αρχής. Αποτελεί το χρησιμότερο εργαλείο, που μπορεί να εφαρμόζεται σε όλους τους τομείς των δραστηριοτήτων της Αρχής και να επιλύει σημαντικά προβλήματα τόσο για την ίδια την Αρχή όσο και για τους πολίτες που προσφεύγουν σε αυτήν.

¹⁰ Το πρότυπο ISO 31000:2018, το οποίο δημοσιεύθηκε τον Φεβρουάριο του 2018, παρέχει κατευθυντήριες γραμμές για τη διαχείριση κινδύνων, χωρίς να περιλαμβάνει απαιτήσεις πιστοποίησης. Αυτό σημαίνει ότι δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για σκοπούς πιστοποίησης, ωστόσο κάθε οργανισμός που επιθυμεί να το εφαρμόσει – ανεξαρτήτως τύπου, μεγέθους, δραστηριότητας ή τοποθεσίας – μπορεί να αξιολογήσει τη συμμόρφωσή του μέσω επιθεώρησης. (Πηγή: <https://www.tuv-nord.com/gr/el/>).